

اسنادی که در جریان سفر اردوغان به باکو امضا خواهند شد، آماده اند؟

اردوغان نمی خواهد بعنوان جهانگرد به باکو سفر بکند و قصد دارد پس از سفرش به آذربایجان با نتایج مشخصی به آنکارا بازگردد

ali/ خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس جمهوری آذربایجان

به گزارش آران نیوز به نقل از خبرگزاری توران، رجب طیب اردوغان نخست وزیر ترکیه امروز (5 مرداد ماه) به جمهوری آذربایجان سفر میکند. به گزارش واحد مطبوعاتی دفتر نخست وزیری ترکیه قرار است در چارچوب این سفر، اردوغان با الهام علی اف رییس جمهوری آذربایجان ملاقات خصوصی انجام دهد و هیاتهای نمایندگی ترکیه و آذربایجان نیز با یکدیگر دیدار بکنند. در این دیدارها علاوه مسایل مطرح در مناسبات دو کشور، در مورد اوضاع منطقه ای و بین المللی نیز از منظر منافع دو کشور مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت. به گزارش سایت « قفقاز اینفو»، مرکز مطالعات "اطلس" در تحلیل نتایج احتمالی سفر اردوغان به باکو، با اشاره به اینکه هنوز معلوم نیست مشخصا چه اسنادی در این سفر امضا برسد، اعلام کرده است:

بطور کلی معلوم نیست که اسنادی جهت امضا بین دو کشور برای آینده نزدیک در نظر گرفته شده است یا نه. زیرا در مورد هیچیک از سه مساله مهم و مشروح در ذیل در مناسبات دو کشور مطرح می باشد، پیشرفتی حاصل نشده است؛

- مساله حمل گاز آذربایجان از طریق ترکیه به کشور ثالث باید حل و فصل بشود. ولی آذربایجان و ترکیه هنوز پای توافق مربوط به ترانزیت متقابل را امضا نکرده اند و این مساله همچنان کش پیدا می کند. الشاد نصیراف نایب رییس شرکت دولتی نفت آذربایجان اخیرا در مصاحبه با روزنامه « حریت دیلی نیوز» ترکیه اظهار داشته است که برغم آنکه دو دولت در ماههای آوریل و مه به امضای موافقتنامه ترانزیت بسیار نزدیک شده بودند، ولی امضای این سند هم به دلیل موارد ناچیز و هم به خاطر وجود مسایل اساسی میسر نگردید. به نظر می رسد که موارد ناچیز و مسایل اساسی که نایب رییس شرکت دولتی نفت آذربایجان در این مصاحبه به آنها اشاره کرده، ممکن است تا انجام سفر اردوغان به باکو همچنان لاینحل بمانند.

- شورای سطح بالای همکاری های استراتژی ترکیه و آذربایجان باید تشکیل بیاید. الهام علی اف و رجب طیب اردوغان در سپتامبر سال 2010 میلادی در استانبول تفاهمنامه ای در رابطه با تشکیل شورای سطح بالای همکاری استراتژی بین دو کشور امضا کرده اند. بر اساس این تفاهمنامه، کمیته های همکاری سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی این شورا بایستی در اسرع وقت تشکیل می یافت. ولی باکو روند تشکیل این کمیته ها را زیاد به تاخیر انداخته است.

- مساله ای که در مناسبات بین دو کشور بیش از سایر موضوعات رنج آور است، مساله روادید است. دولت ترکیه تقریباً 3 سال پیش مقررات روادید این کشور برای شهروندان آذربایجانی را لغو کرد. علیرغم درخواست آنکارا از دولت آذربایجان برای برداشتن گام متقابل در این رابطه، باکو عجله ای برای انجام اقدام متناسب ندارد و علیرغم تاکیدات مقامات دولت ترکیه و در راس آنها رجب طیب اردوغان بر ضرورت حل این مساله، پاسخ روشنی از سوی مقامات آذربایجانی داده نشده است. مقامات آذربایجانی که در توجیه این وضعیت، وجود مسایل فنی را پیش می کشیدند، بالاخره آدرس مشخص بروز چنین وضعیتی را نشان دادند: ایران. بعبارت دیگر، تهران باکو را در تنگنا قرار داده که اگر مساله روادید با ترکیه حل و فصل بشود، در اینصورت این مساله باید خودبخود با ایران نیز حل و فصل گردد. زیرا ایران نیز چندی پیش مقررات روادید برای شهروندان آذربایجان را لغو کرده است. در اینحال، باکو به این خاطر که بنا به دلایل مختلف حاضر به حل مساله روادید با ایران نیست، ترکیه را نیز معطل کرده است. چنین استنباط می شود که آذربایجان بخاطر تهدید از سوی ایران، حل مساله ضروری با ترکیه را که متحد استراتژی برای آذربایجان است، کش می دهد.

به این ترتیب 3 مساله اصلی در دستور مناسبات آذربایجان و ترکیه همچنان حل نشده باقی مانده است. بیخود نیست که سفر نخست وزیر ترکیه به باکو که قرار بود در اکتبر سال گذشته انجام بشود، چند بار به تاخیر افتاد. زیرا اردوغان نمی خواهد بعنوان جهانگرد به باکو سفر بکند و قصد دارد پس از سفرش به آذربایجان با نتایج مشخصی به آنکارا بازگردد.

باکو وقت زیادی ندارد و حکومت جمهوری آذربایجان بایستی سند مشخصی در راستای حل دست کم یکی از 3 موضوع مذکور را که باعث تسریع روند تعمیق همجیمانی استراتژیک با ترکیه خواهد شد، روی میز قرار بدهد و یا اینکه باید تاریخ مشخصی برای امضای توافقات حاصله به اردوغان اعلام بکند. چنانچه مقامات آذربایجانی در توجیه تاخیر امضای اسناد موضوعه مجدداً باصطلاح "مسایل فنی" را پیش بکشند، شکافهای موجود در همکاری استراتژی عمیقتر خواهد شد و در اینصورت باید زمان زیادی در انتظار سفر بعدی اردوغان بمانیم